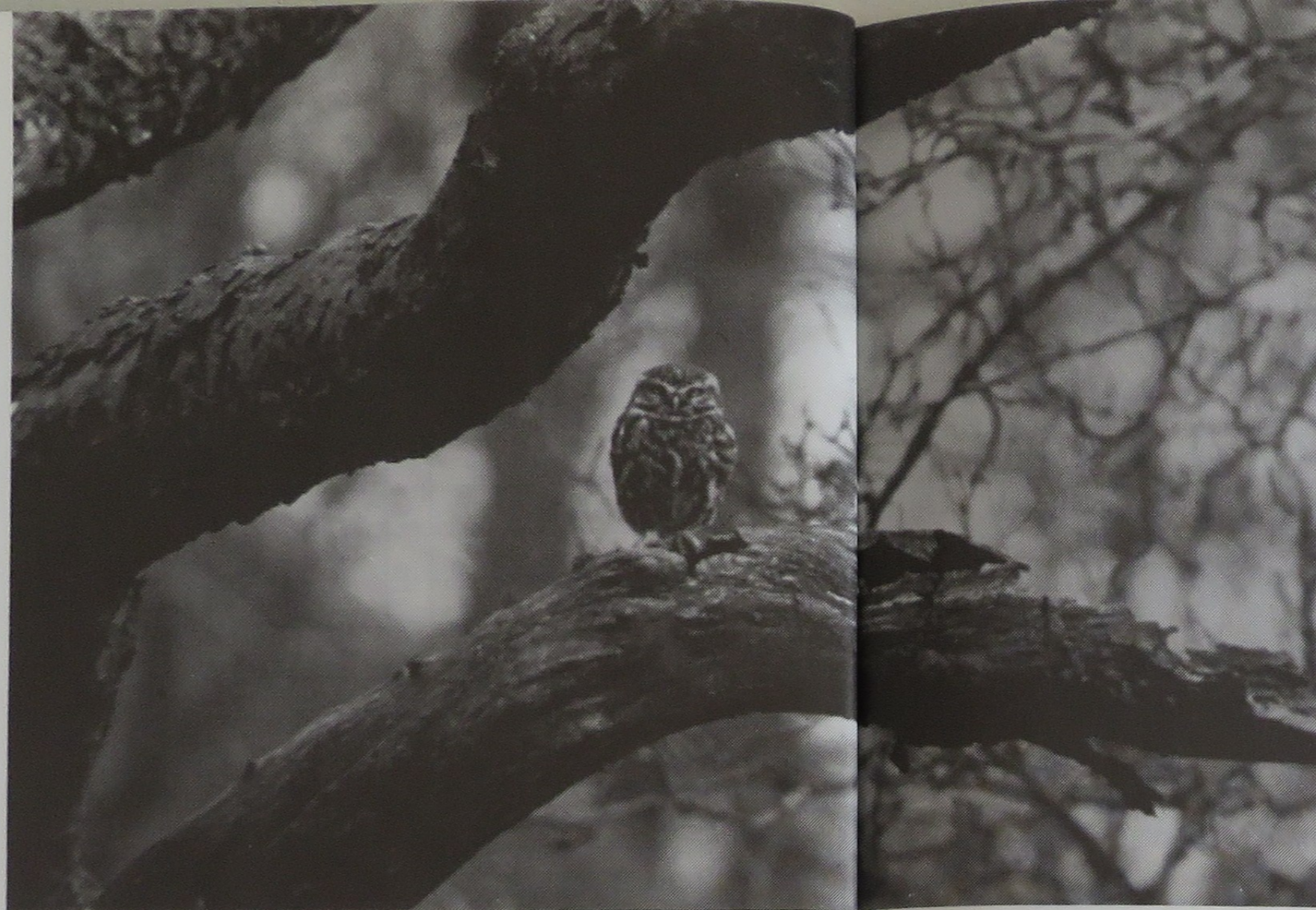

project
d

gewone als de
en zijn de ge-
Achterhoek
g onvolledig.
midden en
deel kunnen
allende waar-
an worden.
bijdrage wil-
het sprinkha-
nnen hun
doorgeven
land. Het is
mogelijk om
emen aan het
ct. Na opga-
taand adres
leiding, for-
andere beno-
estuurd.

OPROEP aan de lezers

Steenuiltjes in Gaanderen

Theo Giesen en Marian Geurts

Algemeen

Steenuilen broeden in ons land voornamelijk in holten van knotwilgen, hoogstamfruitbomen, rieten daken en houtstapels; in het algemeen dus in de nabijheid van mensen. In Nederland komt deze uilesoort vooral langs de rivieren veel voor en op de zandgronden, waar het 's zomers warm is. In het relatief koele, winderige westen van ons land komt de soort veel minder voor. Steenuilen leven van veldmuizen, regenwormen en insecten. Het zijn standvogels die hun territorium zelden verlaten. Jonge Steenuilen zwerven vanaf augustus rond op geringe afstand van het ouderlijk nest. Ze vestigen zich meestal in de omgeving, waar ze geboren zijn.

Steenuilen leiden een onopvallend bestaan. In de schemering en 's nachts gaan ze alleen op jacht. Overdag zitten ze op beschutte plaatsen, maar bij mooi weer zitten ze graag in de zon en zijn dan gemakkelijk te vinden. Boeren weten vaak waar Steenuilen te zien zijn.

Gaanderen

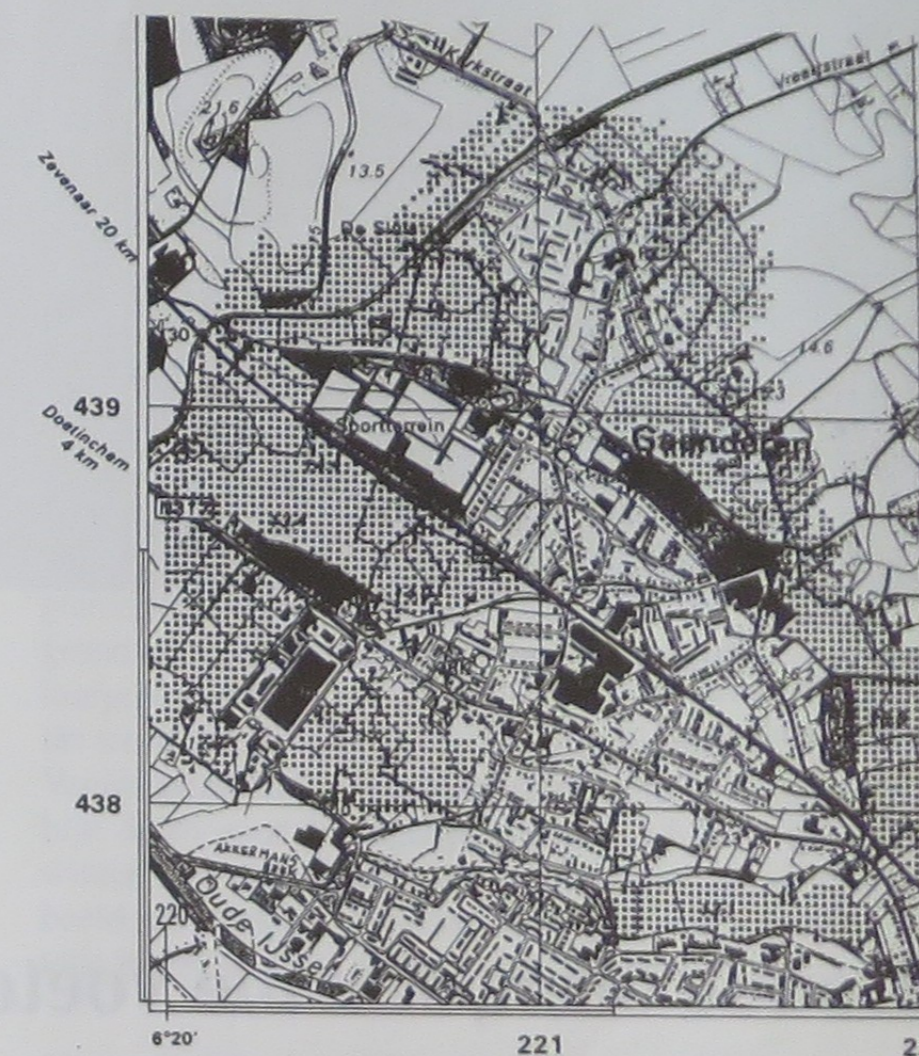
Het dorp Gaanderen (gem. Doetinchem) beslaat ca. 4 km² (fig. 1). Gedurende de laatste jaren hebben we in de bebouwde kom en directe omgeving het aantal roepende Steenuilen bijgehouden. De waarnemingen hebben betrekking op 1988, 1989 en 1991.

De Steenuilen zijn niet systematisch geïnventariseerd volgens de standaards-inventarisatiemethode. Het aantal waarnemingen is echter toch zodanig groot, dat de kaart (fig. 2) een betrouwbaar beeld geeft van de verspreiding van deze uilesoort in Gaanderen.

als de hier
ense Baan
, kunnen
biotoop
en vormen.
ks.

Naast schuurtjes en knotbomen vormen hoogstamfruitbomen belangrijke broedplaatsen

Figuur 1: Het dorp Gaanderen en omgeving. Bos is grijs weergegeven, agrarisch gebied rondom de bebouwde kom gestippeld.

Welk deel van het dorp is het aantrekkelijkst voor een Steenuil?

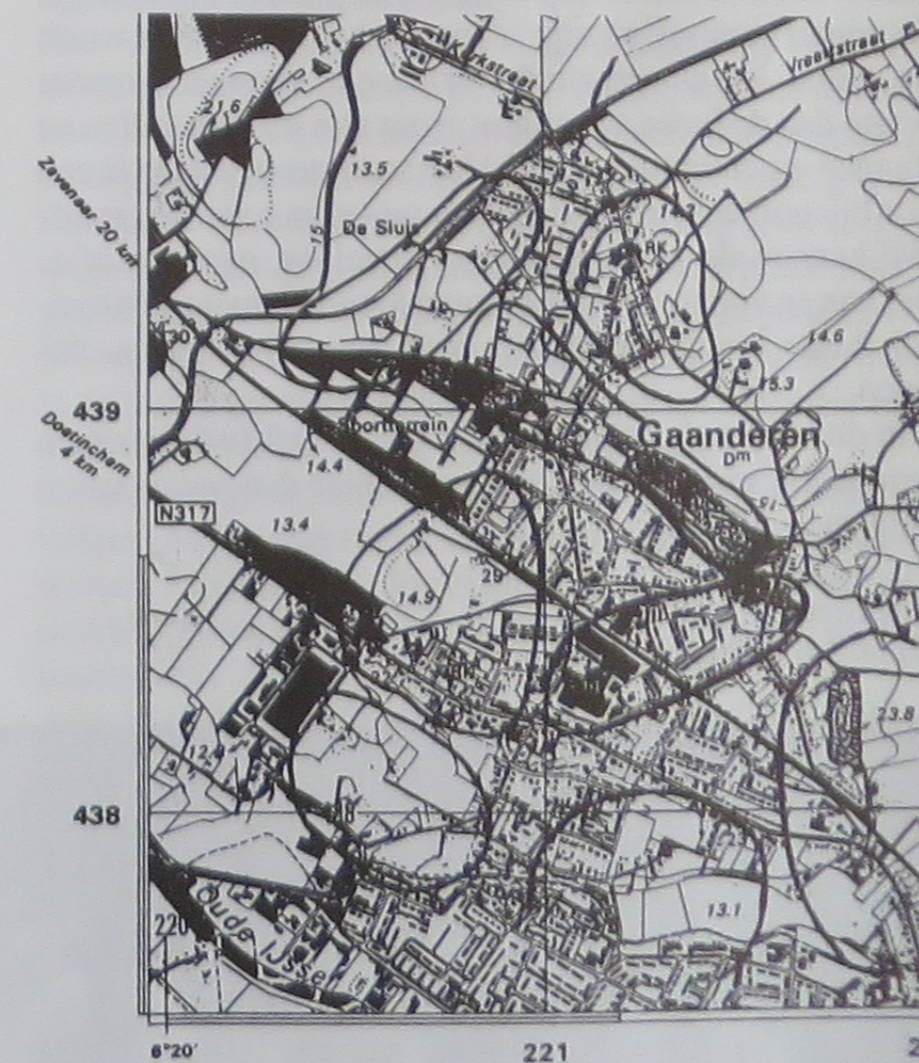
In totaal zijn in dit gebied 9 territoria (mogelijke broedparen) waargenomen (fig. 2). In het dorp is dus een vrij hoge dichtheid vastgesteld. In elk territorium zijn 5-10 waarnemingen gedaan; soms minder, maar in die gevallen zijn wel antwoordroepen gehoord van een Steenuil in een aangrenzend territorium.

In fig. 1 is te zien dat rond de bebouwde kom van Gaanderen een open agrarisch gebied ligt; tegen de bebouwde kom liggen enkele bospercelen (gedeeltelijk op rivierduinen). Alle territoria, met uitzondering van één, liggen aan de dorpsrand. De ene uitzondering betreft een territorium midden in het dorp waar het fabrieksterrein van Pelgrim is gelegen. Het fabrieksterrein is aangelegd in het begin van deze eeuw. Ook liggen hier enkele groenstroken en een hoogstamboomgaardje.

Het is duidelijk dat de dorpsbebouwing in Gaanderen door Steenuilen meestal gemeden wordt. De geplande uitbreiding van het dorp in het zuidwestelijke deel, bij de voormalige ijzergieterij Vulcaansoord, zal waarschijnlijk tot gevolg hebben dat de hier gelegen territoria van de Steenuil zullen verdwijnen.

Literatuur

Sovon 1987. Atlas van de Nederlandse Vogels.

Figuur 2: De vastgestelde territoria van de Steenuil in Gaanderen.

Natuur en Landschap in Achterhoek en Liemers

